

บทคัดย่อ

การสละราชสมบัติในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2477 (ตามปฏิทินเดิม) นับเป็นเหตุการณ์สำคัญเนื่องด้วยเป็นเรื่องราวที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประวัติศาสตร์การเมืองของไทย อีกทั้งเป็นเหตุการณ์ที่ถือกำเนิดในช่วงระยะเวลาแรกของการสถาปนาระบอบรัฐธรรมนูญและระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประเทศไทยได้เลือกที่จะวิวัฒน์ตนเองตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ดังนั้น การดำรงอยู่ของสถาบันประมุขของรัฐ จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจรรโลง และต่อการสร้างความสมานฉันท์ให้บังเกิดขึ้นในระหว่างพลังทางการเมืองต่างๆ รวมทั้ง ต่อการสร้างความเป็นปึกแผ่นให้บังเกิดแก่สถาบันรัฐสภา และสถาบันฝ่ายบริหาร ซึ่งสถาบันการเมืองทั้งสองควรมีการแบ่งอำนาจแยกออกจากกัน มีการถ่วงดุลอำนาจและตรวจสอบกัน รวมทั้งควรที่จะมีการเกื้อกูลกันตามสมควร

การศึกษาเรื่องการสละราชสมบัติในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในงานวิจัยฉบับนี้ มิได้เน้นเรื่องราวอันเป็นสาเหตุ กระบวนการ และผลกระทบทางการเมืองที่สืบเนื่องจากการสละราชสมบัติในครั้งกระนั้น หากแต่เน้นการศึกษาวิจัยไปที่ “กระบวนการจัดการ “ความจริงว่าด้วยพระมหากษัตริย์นักประชาธิปไตย” ซึ่งเป็นแนวความคิดและเป็นเป้าหมายหลัก ซึ่งกระบวนการจัดการความจริงเรื่องดังกล่าวมุ่งนำเสนอ และมุ่งทำให้เป็นสถาบัน แน่นนอนว่ากระบวนการจัดการความจริงเรื่องการสละราชสมบัติดังกล่าว มิได้มีเพียงชุดเดียว เนื่องด้วยมีความเห็น กับคำอธิบายที่แตกต่าง และข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง แต่การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นที่แตกต่างและโต้แย้งกับแนวทางความคิดหลักชุดหนึ่ง มิได้มีการพัฒนาเป็นสถาบัน และมิได้เป็นวาทกรรมที่ได้รับการรับรองจากรัฐและหน่วยราชการของประเทศไทย

การศึกษานี้ ได้วิเคราะห์กระบวนการจัดการความจริงเรื่องดังกล่าวออกเป็นสองแบบแผน ในระหว่างแบบจารีต ได้แก่ การบอกเล่าเรื่อง การเขียน และการพิมพ์ กับกระบวนการจัดการความจริงแบบใหม่ ได้แก่ การสถาปนากการรับรู้และคำอธิบายเรื่องดังกล่าวให้อยู่คู่กับสถาบันรัฐสภา มหาวิทยาลัย และงานพระราชพิธี รวมทั้งวันหยุดราชการของประเทศ

ABSTRACT

Abdication of King Prajadhipok, Rama VII, on March 2nd 1934 (old calendar of Siam) has been remembered as one of the most importantly and historically event because it has been entirely never happened. That incident was coinciding with the beginning of Thai constitutional regime, which founders conceded to the parliamentary and democratic form as the optimal and evolutionary choice of this country. In this circumstance, the continuing and adjusting role of the Monarchy as the head of state therefore was indispensable for reconciliation of all old and new political forces. Establishment of new political regime, comprising of parliament and executive, needed moral and political support from the Monarchy more or less.

This study has no aims to emphasize causes, consequences, and impacts of Rama VII abdication upon Thai politics per se, but it intended to grasp the management of "truth" regarding the notion of "democratic king" as the mainstream of idea targeting to be presented and institutionalized.

Certainly, there is also different, contrasting, and competing explanation upon the King's abdication but such explanation does not get an institutional approval by Thai state as well as not being a part of Thai official discourse in any extent.

This study analyzes the management of "truth" regarding King's abdication, and the notion of Thai democratic King into two patterns. There are the politically engaging between the old type, i.e. making oral stories, writing books, and publishing document, and the new type, establishing specific knowledge and explanation well co-existing with parliamentary, university, state ceremony and activities upon Thai official holiday.